

Laura Borràs

<http://www.lauraborrasdalmau.blogspot.com>

Entrevista

Quan vas decidir començar en el món de la il·lustració infantil?

Vaig començar farà uns sis anys, primer aprenent només, després publicant petites coses, i ara de ple de fa poquet.

Quan fa que t'hi dediques?

Professionalment i de forma exclusiva, fa un any i mig, però fa sis anys vaig començar a aprendre l'ofici a l'Escola de la Dona de Barcelona, amb Ignasi Blanch, Cristina Losantos, Rebeca Luciani i Flavio Morais. Després me'n vaig anar a Itàlia a fer cursos d'estiu, allà vaig aprendre moltíssim, tenint en compte que cada curs era d'una setmana intensiva, i que en total n'he fet cinc, de moment. Allà vaig fer tallers amb Javier Zabala, Alessandro Sanna i Linda Wolfsgruber. El reciclatge és imprescindible, perquè cal enriquir-se del que fan els altres i no quedar-te sempre en el mateix.

El primer encàrrec seriós va ser amb l'orquestra Camerata XXI, per a qui vaig fer uns dossiers pedagògics sobre música totalment lliures, amb tècniques variades, em van deixar llibertat total i vaig gaudir molt. És un projecte que recordo sempre, això va ser l'estiu de 2010.

És molt complicat fer-se un lloc en l'àmbit de la il·lustració infantil actualment?

Sí, és bastant complicat. És una feina que demana molta dedicació, moltes hores. Sempre estàs pensant en els projectes, i provant això o allò, practicant, donant voltes al concepte, en què és exactament el que vols dir. Mai no en saps prou, mai no saps res... I encara falta fer realment la il·lustració, que surti com havies previst... no és fàcil. Hi ha bastant de risc de tornar-se massa exigent amb un mateix.

Paralel·lament és una feina poc coneguda i poc valorada. Hi ha qui creu que només fas un dibuixet i ja està. No es té en compte que aquest dibuix de vegades ha estat molt i molt pensat i molt i molt treballat. No sempre se t'acut una bona idea; per a mi això és bàsic: si la idea no m'agrada prou, no la puc dibuixar, perquè no hi poso la intenció. He de sentir exactament allò que vull dibuixar, si no, no funciona.

Per fer-se un lloc cal treballar molt, però també fer-se molt visible (doble feina), i tenir paciència i molta molta humilitat, una cosa va bé i deu no, però és part del camí. També cal aprendre a gestionar emocions com la por (fidel companya) i recursos per poder disfrutar del dibuix quan el tema no t'interessa, o en èpoques en què no estàs prou motivat per dibuixar, que també passa. Cal anar a les fires (París i Bolonya, són les més importants), cal acostumar-se a treballar en equip amb les editorials, cal aprendre idiomes, cal aprendre disseny gràfic... cal saber documentar-se, cal tenir intuïció per veure quan cal humor, quan cal seriositat, etc. cal una mica de tot, això m'encanta. De fet, és una feina absolutament apassionant.

I arribar a publicar contes?

Arribar a publicar contes és complicat, jo vaig tenir la sort de trobar editor (editora) el primer any que vaig anar a la fira de Bolonya amb la intenció ja més o menys ferma de publicar. No sabia com fer-ho, però vaig anar improvisant i va anar molt bé. De fet, vaig conèixer l'equip de Narval (Madrid), que són els meus primers editors, en un sopar. Puc dir que en el meu cas els contactes útils de veritat els he fet més en sopars i prenent cafès i xerrant amb la gent que no pas als estands de la fira. Però suposo que va com va.

De quin projecte et sents més orgullosa?

De *Max y su sombra*. Crec que vaig trobar el to i uns personatges molt adequats per dir el que volia de la història. És un diàleg entre un nen una mica especial, profund, que potser se sent una mica sol, i la seva ombra, que és la mort. La mort no fa por, és la seva amiga. Això era difícil de dir en forma de dibuixos, perquè una ombra que és la mort és complicat que no faci por.

Em va costar trobar com, però estic contenta del resultat. Tot el llibre és un diàleg, també era complicat no repetir-se i avorrir.

En aquest projecte hi ha una altra diferència important, que no havia fet jo el text, i era el primer cop que treballava sota la supervisió de i en equip amb l'autor del text i l'editor. Tot plegat era un repte del qual n'estic contentíssima.

De tota manera, tots els llibres i tots els altres projectes tenen sempre coses bones i coses que no m'agraden, és inevitable.

Quins són els passos que segueixes per arribar a fer una il·lustració definitiva?

Normalment llegeixo el text intentant descobrir què ens vol dir, quina és la intenció última. Després faig la recerca del personatge i em documento, si cal. Per exemple, hi ha molta documentació prèvia a *Em dic Eduard Toldrà* (que surt aviat amb El Cep i la Nansa). Tot es fa una mica alhora. També busco algun element que em doni pistes, referències, per exemple hi ha un àlbum que encara no té editor en què el meu referent era pensar en l'obra de Klee i Dubuffet. Aquest element donarà com un fil conductor a la part gràfica, però a mi em serveix de guia quan em perdo. Això no sempre ho trobo, i em costa molt més il·lustrar quan no ho he trobat, em sento perduda, i tinc por que el resultat final no sigui coherent i sòlid.

Després segmento el text, o sigui miro quin text anirà a cada pàgina, i faig MOLTS esbossos. Mooooolts. De tot, de cada escena, de cada element que vagi dibuixat. I faig un *story board* per veure el ritme del llibre, si és avorrit, si les il·lustracions sense el text tenen un fil narratiu o no... I em vaig imaginant com les faré finalment, les tècniques, què em vindria de gust provar, o si no vull provar res de nou... o vull millorar una tècnica ja coneguda... De fet, no vario gaire de tècniques, però les barrejo de forma diferent. M'agrada que hi hagi un repte, però si tinc poc temps o segons l'estat d'ànim, no m'atreveixo a provar i canviar gaire. Penso molt en els colors, casi sempre apareixen primer, abans que els dibuixos en si, i gairebé sempre em serveixen per donar uniformitat a un projecte. Però cada llibre, cada encàrrec és diferent. El que t'ha servit en un cas, potser en un altre, no. I al revés. T'has d'anar reinventant constantment, no et pots adormir mai, i això és fantàstic.

Amb quines tècniques prefereixes treballar?

Amb aquarel·la, tintes de colors, collage, però també oli aplicat amb rodets o espàtula, acrílic, monotípia i pastel. Uso poc el llapis, gairebé mai. Els esbossos tampoc els faig a llapis, sinó directament amb pilot, és més ràpid i precís. Crec que són les tècniques que van millor amb el meu caràcter, espontani i impacient.

Com definiries el teu estil?

M'agrada prioritzar el missatge més que la tècnica, m'interessa l'expressió de les emocions, la vibració de la vida. Intento que els dibuixos siguin vius, expressius. Per exemple, m'agrada molt més usar la perspectiva infantil que la perspectiva correcta, acadèmica. És molt més efectiu construir perspectives en funció del que vols dir, poder deformar les coses, inventar móns que expliquin les coses de diferent manera. Em sembla molt interessant poder dir no tant el mateix que tots veiem (més o menys igual) amb els ulls, sinó donar la nostra pròpia visió del món, transformar la realitat. Narrar, explicar, això és el que m'interessa.

Quins són els propers projectes previstos –si es poden explicar, clar!-?

Il·lustrar un conte per a adults, un conte de Chéjov que es titula *Els nois*. Algunes exposicions a llocs diferents, per exemple a Segovia i a Menorca. I, també, iniciar-me en el tema de la docència en l'àmbit de la il·lustració. Ha arribat el moment de fer tallers, de fer cursos... poc a poc, però és una altra etapa en la professió.

Bateria de preguntes ràpides

El teu il·lustrador/a preferit/da és?

Javier Zabala, el meu mestre. I en segon lloc, Josef Wilkon i Stepan Zavrel. Però n'hi ha tants!!! M'agraden molts il·lustradors!!!

Si poguessis il·lustrar un conte clàssic o popular quin triaries?

L'aneguet lleig

Si poguessis convertir-te en un personatge de conte, quin series?

Mowgli

Parla'ns de la teva experiència com a usuària de biblioteca pública.

És un gust tenir biblioteques públiques, on generalment sempre et pots perdre entre els prestatges (m'encanta trobar sense buscar res concret), són llocs plens d'històries, em sap greu que mai no les podré conèixer totes!

I per acabar...

Il·lustrar la meva versió particular del Bibliol ha estat...

Divertit

Com acabaries la frase: il·lustrar un conte és...

donar la teva interpretació d'aquella història, crear el teu propi món
(perdre't entre els prestatges)

Currículum de la Laura

Vaig néixer a Barcelona l'any 1969. Vaig estudiar Filologia espanyola i el primer cicle de Ciències de la informació a la UAB. Em vaig doctorar en Lingüística Aplicada a la UPF. Treballo com a il·lustradora, traductora i he estat professora de Traducció de la UPF durant més de setze anys.

He après a il·lustrar amb Ignasi Blanch, Cristina Losantos, Rebeca Luciani i Flavio Morais a Barcelona (2007-11), a Itàlia amb Javier Zabala, Alessandro Sanna i Linda Wolfsgruber a la Facultat de Belles Arts de Macerata i a l'Escola Internacional d'Il·lustració de Sàrmede (estius 2009-2012).

He exposat a Barcelona (llibreria Abracadabra), Madrid (Museo ABC de la Ilustración), Sàrmede (Itàlia, Escola Internacional d'Il·lustració), Cervera (Galeria d'art La Cerverina), Premià de Mar (Museu de l'Estampació), Sant Pere de Ribes (Biblioteca Manuel de Pedrolo, Cau d'art La Premsa), Vilanova i la Geltrú (Centre d'Art Contemporani La Sala) i Vilafranca (Firart mercat d'art, Centre Artístic Penedès).

Vaig començar publicant il·lustracions amb les editorials Clivis, Schott Musik (Alemanya), Panta Rhei (Holanda) i Sebla Edicions (Barcelona). També per als concerts familiars del Festival Internacional Pau Casals del Vendrell (estius 2009 i 2010). He fet el cartell del Festival Internacional de Música Pau Casals del Vendrell (2012), de la companyia de teatre en

anglès ETC (2012), de la Cavalcada de Reis de Sant Pere de Ribes (2011) i del Congrés Internacional sobre Traducció de Literatura Infantil de la Universitat Pompeu Fabra (2011).

Actualment dibuixo tots els materials didàctics de l'orquestra Camerata XXI de Tarragona, amb qui he publicat els dossiers *Anem a concert*, *Pere i el llop* i *Vivaldi*. També il·lustro del conte musical de la *Revista Musical Catalana* de fa un any i tinc en premsa una guia mèdica il·lustrada sobre el càncer de mama per a l'Hospital Clínic de Barcelona. Estic treballant en un projecte amb l'Auditori de Barcelona, *Somnis de música*.

He publicat els àlbums il·lustrats *Un mar de cebollas* (2012) i *Un cangrejo sin sombrero* amb l'editorial Narval (Madrid) i *Max y su sombra (En Max i la seva ombra)* amb l'editorial Proteus (Barcelona). Tinc a impremta *Em dic Eduard Toldrà*, amb El Cep i la Nansa (Vilanova i la Geltrú).

Últimament he fet les il·lustracions de dos contes musicals amb dibuixos projectats: *El mestre armer*, amb música d'Albert Gumí, i *Canta'm un conte*, sobre la vida del músic Eduard Toldrà, amb narrador-cantant. Tots dos espectacles s'han estrenat al Festival de Pasqua de Cervera (Lleida).

Detall de les publicacions

- ✓ Il·lustració de portada del llibre de partitures *Música amb canya* (2007) Barcelona: Clivis Publicacions. ISMN: M-3502-0329-9
- ✓ Il·lustració pàgina interior llibre de partitures *Divertiment de Nadal* (2008) Barcelona: Clivis Publicacions. ISMN: M-3502-0337-4
- ✓ Il·lustracions de l'aplicació didàctica "Sidokus d'instruments", a la web www.sidokus.com (2007), www.jonc.cat de la Jove Orquestra Nacional de Catalunya (2008), www.camerata-xxi.org de l'Orquestra Camerata XXI (2008), i <http://www.ojc.cat/cat/sidokus/index.html> de l'Orquestra Simfònica Julià Carbonell de les Terres de Lleida.
- ✓ Il·lustracions diagons (publicació a la web dels diagons, www.diagon.es) (2007).
- ✓ Il·lustracions del llibre *Musik-Sudoku Das Original »Sidoku«* (2008), publicat per l'editorial alemanya Schott Musik (Mainz). ISBN: 978-3-7957-0190-1
- ✓ Il·lustracions del llibre *Muziek Sudoku* (2008), publicat per l'editorial holandesa Panta Rhei (Katwijk). ISBN: 978.90.8840.022.3
- ✓ Il·lustracions del llibre *100 passatemps musicals* (2008), publicat a Barcelona per CLIVIS Publicacions. Dipòsit legal: B-49827-2008

- ✓ Il·lustracions de sidokus de símbols a la *Revista musical catalana* (2008) i al butlletí de programació de Catalunya Música (desembre 2008).
- ✓ Il·lustracions del llibre *Sidokus 4: el sudoku musical* (2009) editat per Clivis Publicacions (Barcelona) ISBN: 978-84-96604-03-2.
- ✓ Il·lustració del llibre *Ribes des del cel* publicat per l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes (2009). ISBN: 978-84-606-4999-1
- ✓ Il·lustracions dels dossiers didàctics *Anem a concert*, editats per Fundació Camerata XXI (octubre 2010). ISBN: 978-84-614-3658-3, 978-84-614-3656-9 i 978-84-614-3657-6.
- ✓ Il·lustracions guia mèdica d'acompanyament al càncer de mama. Hospital Clínic de Barcelona (en premsa).
- ✓ Il·lustracions del material didàctic *Pere i el llop* amb Camerata XXI (2011).
- ✓ Participació amb un dibuix al calendari 2011 de la Fundació Adsis.
- ✓ Il·lustracions per a Camerata XXI, projecte *Vivaldi* (2011).
- ✓ Il·lustracions per a *Notes de concert* (2011), publicat per l'editorial Sebla Edicions. ISBN: 978-84-938425-1-2.
- ✓ *Un mar de cebollas* (2012). Madrid: Narval. ISBN: 978-84-939381-5-4.
- ✓ *Un cangrejo sin sombrero* (2012). Madrid: Narval. ISBN: 978-84-939984-5-5.
- ✓ *Max y su sombra* (traducció al català: *En Max i la seva ombra* (2012). Barcelona: Proteus. ISBN: 978-84-15549-72-7 y 978-84-15549-73-4.
- ✓ Il·lustració de portada de *Abans i després del concert* (2013). Barcelona: autoedició. ISBN: 978-84-616-2916-9.

Alguns treballs de la laura

